

Építőmunkások országos kongresszusa Szegeden.

(Saját tudósítónktól.) Mozgalmas élet lesz Szegeden kedden és a következő napokon. A Magyarországi Építőmunkások Országos Szövetsége tartja hetedik rendes küldöttközgyűlését Szegeden, a Tisza-szálló nagytermében. A kongresszuson beszámol a szövetség vezetősége a legutóbbi két évben kifejtett működéséről és megalkotják a jövő tevékenységük programját.

A Magyarországi Építőmunkások Országos Szövetsége a legnagyobb magyarországi szakmunkás szövetségeinek. Taglétszáma az 1911. év végén 15.987, s a fővárosban, az Aréna-uton, díszes, szép bérpalotájuk ékeskedik. E kongresszuson a magyarországi építőmunkás szervezetek több száz taggal képviseltetik magukat. A külföldről is több vendég érkezik, köztük, *Peplov*, a *Gründsten* című szaklap szerkesztője és a németországi 350 ezer tagot számláló építőmunkás szövetség titkárja. Ausztriából a centralisztikus építőmunkás szervezetek részéről *Tetenka*, a kőfaragók részéről: *Müller* Rudolf jelenik meg.

A szövetség kongresszusi jelentéséből közöljük a következő adatokat:

A szövetség tagforgalmának fejlődése kilenc év alatt a következő arányban történt: 1903-ban volt a szövetségnek 1982 tagja, 1904-ben 12.139, 1905-ben 23.742, 1906-ban 31.453, 1907-ben 20.929, 1908-ban 14.654, 1909-ben 11.802, 1910-ben 12.102 és 1911-ben 15.987. E kimutatásból láthatólag az építőmunkások szövetsége aránylag igen rövid idő alatt nagy változásokon ment keresztül. Hirtelen, rohamos fejlődés után visszasett, hogy azután lassabban, de biztosabban fejlődjék.

A szövetség bevétele az utolsó két évben 432.400 korona, kiadások ugyanez idő alatt 291.403 korona. A kiadások jelentékeny részét a betegség, halálozás és munkanélküliség esetére való segélyezések teszik.

Az utóbbi időben, különösen a fővárosban igen gyakran előfordult építkezési balesetek elhárítására is akciót szervezett az építőmunkások szövetsége, mely illetékes helyen is méltánylásra talált.

A szövetség vezetősége nagy súlyt helyez a tagok oktatására. A tagok művelésének előmozdítására a szövetség Szakgyűléseket és felvilágosító értekezleteket tartott, magyarázó és oktató röpiratokat adott ki, központi könyvtárt létesítettek.

Különösen dicséretreméltó az a viselkedés, melyet az építőmunkások szövetsége a földrengés sujtotta Kecskemét lakosságával szemben tanúsított. Ezt bizonyítja a következő határozat, melyet Kecskemét város törvényhatósága hozott 1912. január 26-án.

„A földrengési károk helyrehozására a Magyarországi Építő-Munkások Országos Szövetségével együttesen létesített városi építőiroda szervezéséről, működéséről és annak eredményéről a városi tanács által bemutatott jelentést a t. h. bizottsági közgyűlés tudomásul veszi. És miután az iroda szervezése a város közönségének a földrengéskárok helyrehozása körül igen jelentékeny anyagi hasznát jelentett, de egyúttal a nevezett Szövetséggel kötött és általa a legteljesebb hűséggel és pontossággal megtartott egyezség úgy az iroda működésével, mint azaz, hogy a legsürgősebb épülethelyrehozási munkálatok tartamára a város lakosságát mindennemű munkabeszüntetéstől mentesítette, nevezett Szövetség elnökségének ezen tevékenységéért a közgyűlés elismerését és köszönetét jegyzőkönyvileg kifejezi és erről a Szövetség elnökségét levélben értesíti.”

A kongresszus egyik legsarkalatosabb célja egy rokkant segélyalapot létesíteni, melyből a rokkant munkaképtelen építő munkásokat fogják segélyezni.

Legyen tiszta ételmisszer!

— Előterjesztés a tanácshoz. —

(Saját tudósítónktól.) *Frankl* Antal gyógyszerész, a törvényhatósági bizottság agilis tagja, közegészségügyi szempontból rendkívüli fontos előterjesztést tett a tanácsnak. Ebben az előterjesztésben arra kéri *Frankl* Antal a hatóságot, intézkedjék, hogy a kenyereket fődött kocsikban szállítsák és kötelezzék a kereskedőket arra, hogy üzleteikben a kenyereket és péksüteményeket kendővel borítsák le.

Az érdekes és föltétlenül megszívlelendő előterjesztés így hangzik:

Tekintetes Tanács!

A nyári időszak beállta előtt oly egészségellenes körülményre kívánom a tanács figyelmét felhívni, melynek megszüntetésére a legszigorubb intézkedést kérem.

A közegészségügy megjavítása elsősorban a hatóság hivatása, de ehhez kell, hogy segítő társai legyenek mindazok, akik az egészségügy szolgálatában állanak s habár ezt lényegesen megjavítani a lakáskérdéssel — előreláthatólag egyhamar — nincs módunkban, legalább a higiénikus rendszabályokkal javítsunk rajta ott, ahol ez könnyűszerrel lehetséges.

Egy ilyen higiénikus mulasztás, a sok közül, például a kenyereknek a sütődékből való széthordása. Ez, a mai szokás szerint, *nyitott kocsikban történik*, anélkül, hogy a kenyerek befödve volnának. Ezen kocsik keresztül-kasul járva az egész városon, az utcán felvert portömeg, az összes kártékony bacillusaival belemeli a kenyereket, így azután a legyek által is bepiszkitva és portól megfertőzve, jut a fogyasztó közönség szervezetébe.

Tekintetes Tanács! Ha a szeméthordó kocsiknak — köztisztaság szempontjából — fődötteknek kell lenniök, méltán elvárható, hogy az élelmicikkek fertőzése ellen is védekezze, ezen kenyérszállító kocsik is fődöttek legyenek.

Ugyancsak ezzel kapcsolatban elrendelendő volna még, hogy az üzletekben, különösen a nyári időszakban, midőn az üzletajtók nyitva vannak, a por és legyek fertőzése megakadályozására, a kenyerek és péksütemények kendővel, vagy fátyolszövettel boríttassanak le.

Azt hiszem, ezen egészségügyi szabályzatok végrehajtása nem ütközik semmi akadályokba és a tanács méltányolva ezen kérelem közérdekű és főként közegészségügyi fontosságát, meg fogja a módot találni, hogy e visszasságok megszüntessenek és körültekintő intézkedésével a polgárság ezreinek egészségét megvédelmezze. Ha már az ételmisszer oly méregdrága, legyen legalább tiszta és egészséges! *Frankl* Antal, gyógyszerész, törvényhatósági bizottsági tag.

Dr Eisner Manó

ügyvédi irodáját

Tisza Lajos-körut 61. szám alatt

Telefon 11—65. megnyitotta. Telefon 11—65.

Báli ingek, nyakkendők, keztyük és cipők

2290

legdivatosabb és leg-
szebb kivitelben kaphatók:

EZELŐTT GYÉRES M. MÁRTONNÁL
GROSZ I. SZEGED, TISZA-SZÁLLÓ MELLETT

A paprikatermelés fokozása.

— Indítvány a márciusi közgyűlésnek. —

(Saját tudósítónktól.) *Pick* Jenő törvényhatósági bizottsági tag érdekes indítványt terjesztett a közgyűlés elé. Azt javasolja az indítványában: utasítsa a közgyűlés a tanácsot, hogy megfelelő módon tegyen előterjesztést a törvényhatósági bizottságnak, minő lépésekkel lehet emelni a paprikatermelést Szegeden.

Az érdekes indítvány, amely részletes kimutatást közöl arról is, hogy Magyarország paprikaekszportja milyen nagy mértékben csökken, így hangzik:

A központi statisztikai hivatal most bocsátja ki decemberi füzetét, melyben az 1911 évi adatok vannak összegyűjtve.

Paprikatermelésünk szempontjából még soha szomorubb képet a statisztikai adatokból nem merítettem, mint az idén.

Az 1910-iki évben Magyarországra 6286 métermázsra paprikát importáltunk, de kivittünk 8057 métermázsát, úgy, hogy ekszportfeleslegünk 1771 métermázsát tett ki.

Már a múlt évben rámutattam annak szükségességére, hogy paprikatermelésünket fokoznunk kell, mert különben a külföldi piacokat el fogjuk veszíteni. Nem számítottam arra, hogy jóslásom így gyorsan be fog következni. Az 1911-iki statisztikai adatok megdöbbentő képét adják paprikatermelésünk visszafejlődésének. Ez évben paprikaimportunk 8821 métermázsára szökkent fel, tehát 2535 métermázsával több, mint a múlt évben, ekszportunk ellenben 6544 métermázsára esett le. Csökkent 1513 métermázsával, úgy, hogy ez idén Magyarország paprikaimportállam lett. Tavaly még fedezni tudtuk paprikaszükségletünket és 1771 métermázsra feleslegünk volt, ellenben ez idén 2277 métermázsával többet hoztunk be az országba, mint kivittünk.

A külföldi paprika nem bír a paprikának mint fűszernek karakterével, nincs aromája, kesernyész ízű, mégis fogyasztják, mert magyar nem elég terem.

Ezen adatokból két nagyfontosságú következtetést vonok le.

Az ország — Szeged és Kalocsa vidékének — termelése nem tart lépést a fogyasztás emelkedésével és így importunk mindegyre nőni fog, másrészt kis termelésünk folytán nem leszünk képesek megtartani külföldi piacainkat, amelyeket évtizedek szorgos munkájával szereztük meg és rövid néhány éven belül azokat teljesen el fogjuk veszíteni. Ekszportunk a külföldre rövid egy év leforgása alatt 37 százalékkal esett.

Ezen körülmény arra indít, hogy a közgyűlésnek mint a szegedi paprikatermelés leghivatottabb fórumának azt indítványozzam, miszerint utasítsa a tanácsot, hogy az érdekelt felek — termelők és paprikakereskedők — meghallgatása mellett a márciusi közgyűlésnek tegyen előterjesztést, minő lépéseket tart szükségesnek és célravezetőnek a paprika termelésének, Szeged e legfontosabb eikkének emelése szempontjából. Ha idején nem gondoskodunk paprikatermelésünk fokozásáról, úgy nemcsak a külföldi piacokat veszítjük el, de a szegedi piacokat is a külföldi áru fogja uralni. Idején orvosoljuk a bajt, mert ha az utolsó órában nem lépünk a cselekvés terére, az elmulasztott időt csak fáradságos munkával és óriási áldozatokkal lehet helyreütni.

En évek óta hibáztatom a mi struccmadár politikánkat. Ismerjük meg a bajt a maga teljességében, hogy azt orvosolhassuk.

Kiváló tisztelettel *Pick* Jenő törvényhatósági bizottsági tag.